

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ЕКСПЕРТИЗА, ОЦІНКА І ОБЛІК
НЕРУХОМОГО МАЙНА”
(для бакалаврів)**

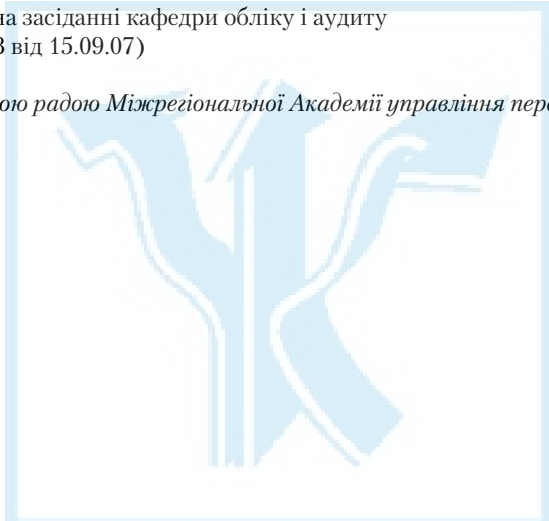
МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентом кафедри обліку і аудиту *А. В. Кулик*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол № 3 від 15.09.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Кулик А. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Експертиза, оцінка і облік нерухомого майна” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2008. — 34 с.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Експертиза, оцінка і облік нерухомого майна” (для бакалаврів) містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст самостійної роботи студентів, список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Активізація процесів приватизації, розвиток ринків нерухомості та цінних паперів в Україні зумовлює потребу у оцінці майна.

Законом України “Про оцінку майна, майнових прав і професійної оціночної діяльності в Україні” від 12.07.2001 № 2658-III із змінами і доповненнями, визначено правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні, її державного та громадського регулювання, забезпечення створення системи незалежної оцінки майна з метою захисту законних інтересів держави та інших суб’єктів правовідносин у питаннях оцінки майна, майнових прав та використання її результатів. Цей Закон надав юридичним особам незалежно від їх організаційно-правової діяльності, а також фізичним особам — суб’єктам підприємницької діяльності право займатись незалежної професійною оцінкою діяльності при обов’язковому дотриманні визначених Законом умов. Положення цього Закону поширюються на правовідносини, які виникають у процесі здійснення оцінки майна, майнових прав, що належать фізичним та юридичним особам України на території України та за її межами, а також фізичним та юридичним особам інших держав на території України та за її межами, якщо угода укладається відповідно до законодавства України, використання результатів оцінки та здійснення професійної оціночної діяльності в Україні.

Метою вивчення дисципліни “Експертиза, оцінка і облік нерухомого майна” є оволодіння теорією та методологією, а також набуття практичних навичок щодо методики та організації проведення експертизи, оцінки і обліку нерухомого майна. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- отримання теоретичних знань та практичних навичок щодо експертизи, оцінки і обліку нерухомого майна;
- оволодіння загальними теоретичними, правовими та організаційними засадами експертизи, оцінки і обліку нерухомого майна (засвоєння змісту та значення експертизи й оцінки нерухомого майна; оволодіння поняттями об’єктів і суб’єктів експертизи й оцінки нерухомості; засвоєння умов та принципів експертизи й оцінки нерухомості; засвоєння понять бази

оцінки, вартості майна та їх видів; оволодіння основними методичними підходами до експертизи й оцінки нерухомості; оволодіння правовими засадами, а також засвоєння знань про форми і механізми регулювання експертизи й оцінки нерухомості; вивчення особливостей організації, інформаційного забезпечення та документального оформлення експертизи й оцінки нерухомості);

- засвоєння загальної методики та організації експертизи, оцінки й обліку різних об'єктів нерухомого майна (об'єктів у матеріальній формі, зокрема будівель та споруд і земельних ділянок; об'єктів у нематеріальній формі та цілісного майнового комплексу, зокрема оцінки вартості підприємства).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ЕКСПЕРТИЗА, ОЦІНКА І ОБЛІК НЕРУХОМОГО МАЙНА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	<p>Змістовий модуль I. Загальні теоретичні, правові та організаційні засади експертизи й оцінки майна та експертизи нерухомості</p> <p>1 Зміст і умови експертизи й оцінки майна та професійної оціночної діяльності</p> <p>2 Об'єкти і принципи експертизи й оцінки нерухомого майна</p> <p>3 Вартість майна та її основні види</p> <p>4 Методичні підходи до експертизи й оцінки нерухомого майна</p> <p>5 Правові засади та регулювання експертизи й оцінки нерухомого майна</p> <p>6 Організація, інформаційне забезпечення та документальне оформлення експертизи й оцінки нерухомого майна</p>
	<p>Змістовий модуль II. Особливості експертизи й оцінки різних об'єктів нерухомого майна</p> <p>7 Експертиза й оцінка земельних ділянок</p> <p>8 Державна експертиза землевпорядної документації. Умови провадження господарської діяльності щодо проведення землевпорядних та землеоціночних робіт</p> <p>9 Особливості методики та організації експертизи й оцінки об'єктів нерухомого майна в матеріальній формі</p> <p>10 Особливості методики та організації експертизи й оцінки об'єктів нерухомого майна у нематеріальній формі</p>
	<p>Змістовий модуль III. Методика та організація обліку нерухомого майна підприємства</p> <p>11 Загальні особливості організації обліку нерухомого майна</p> <p>12 Методика та організація аналітичного і синтетичного обліку нерухомого майна</p> <p>13 Фінансова звітність та її роль в оцінці нерухомого майна</p>
	Разом годин: 135

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни

“ЕКСПЕРТИЗА, ОЦІНКА І ОБЛІК НЕРУХОМОГО МАЙНА”

**Змістовий модуль I. Загальні теоретичні, правові
та організаційні засади експертизи
й оцінки майна та експертизи нерухомості**

**Тема 1. Зміст і умови експертизи й оцінки майна та професійної
оціночної діяльності**

Завдання для самостійного вивчення

1. Суб'єкти оціночної діяльності, їх права і обов'язки.
2. Порядок прийняття рішення про видачу, позбавлення, зупинення дії кваліфікаційного свідоцтва оцінювача.
3. Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, порядок його видачі і анулювання.
4. Наглядова рада з питань оціночної діяльності.
5. Державний реєстр суб'єктів оціночної діяльності.
6. Встановлення цін послуг та виконання робіт з оцінки майна.
7. Обов'язковість та доцільність експертизи й оцінки нерухомості.
8. Випадки проведення оцінки майна.
9. Обмеження щодо проведення оцінки майна.
10. Коротка історія становлення і розвитку міжнародної оціночної діяльності. Становлення оціночної діяльності в Україні.

Темі рефератів

1. Поняття оцінки та експертизи майна.
2. Поняття та умови професійної оціночної діяльності.
3. Професійна підготовка оцінювачів та їх акредитація.
4. Історія становлення і розвитку міжнародної оціночної діяльності.
5. Історія становлення оціночної діяльності в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Хто є суб'єктами оціночної діяльності?
2. Визначити права суб'єктів оціночної діяльності.
3. Визначити обов'язки суб'єктів оціночної діяльності.
4. Що таке кваліфікаційне свідоцтво оцінювача та сертифікат суб'єкта оціночної діяльності? Ким вони видаються?

5. Визначити порядок прийняття рішення про видачу кваліфікаційного свідоцтва оцінювача.
6. Визначити порядок прийняття рішення про позбавлення кваліфікаційного свідоцтва оцінювача.
7. Визначити порядок прийняття рішення про зупинення дії кваліфікаційного свідоцтва оцінювача.
8. Визначити порядок видачі сертифіката суб'єкта оціночної діяльності.
9. Визначити порядок анулювання сертифіката суб'єкта оціночної діяльності.
10. Яка організація здійснює нагляд за оціночною діяльністю?
11. Визначити функції Наглядової ради з питань оціночної діяльності.
12. Визначити функції державного реєстру суб'єктів оціночної діяльності.
13. Визначити особливості встановлення цін послуг та виконання робіт з оцінки майна.
14. У яких випадках експертиза й оцінка нерухомості є обов'язковою?
15. Коли експертиза й оцінка нерухомості є доцільною?
16. Назвати випадки проведення оцінки майна.
17. Які є обмеження щодо проведення оцінки майна?
18. Висвітлити коротку історію становлення і розвитку міжнародної оціночної діяльності.
19. Яким чином відбувалось становлення оціночної діяльності в Україні?

Література [2–6; 8; 10]

Тема 2. Об'єкти і принципи експертизи й оцінки нерухомого майна

Завдання для самостійного вивчення

1. Поняття об'єктів оцінки нерухомого майна.
2. Об'єкти оцінки у матеріальній та нематеріальній формі, їх поняття та характеристика.
3. Об'єкти оцінки у формі цілісного майнового комплексу.
4. Поняття об'єктів оцінки рухомого майна.
5. Принципи оцінки, виділені з позиції потенційного власника: корисності, заміщення та очікування.
6. Принципи оцінки, обумовлені процесом експлуатації: вкладу, достатньої продуктивності, збалансованості та розділення.

7. Принципи оцінки, обумовлені ринковим середовищем: попиту і пропозиції, конкуренції, відповідності, зміни зовнішнього середовища.
8. Принцип найкращого і найбільш ефективного використання.

Темати рефератів

1. Об'єкти оцінки та їх види.
2. Об'єкти оцінки у матеріальній формі.
3. Об'єкти оцінки в нематеріальній формі.
4. Основні принципи оцінки, їх загальна характеристика.
5. Принципи оцінки, виділені з позиції потенційного власника.
6. Принципи оцінки, обумовлені процесом експлуатації.
7. Принципи оцінки, обумовлені ринковим середовищем.

Питання для самоконтролю

1. Визначити поняття та дати загальну характеристику нерухомого майна.
2. Визначити поняття та дати загальну характеристику об'єктів оцінки у матеріальній формі.
3. Визначити поняття та дати загальну характеристику об'єктів оцінки у нематеріальній формі.
4. Визначити поняття та дати загальну характеристику об'єктів оцінки у формі цілісного майнового комплексу.
5. Визначити поняття та дати загальну характеристику рухомого майна.
6. Визначити зміст принципу корисності.
7. Визначити зміст принципу заміщення.
8. Визначити зміст принципу очікування.
9. Визначити зміст принципу внеску.
10. Визначити зміст принципу остаточної продуктивності.
11. Визначити зміст принципу збалансованості.
12. Визначити зміст принципу розділення.
13. Визначити зміст принципу і пропозиції.
14. Визначити зміст принципу конкуренції.
15. Визначити зміст принципу відповідності.
16. Визначити зміст принципу зміни зовнішнього середовища.
17. Визначити зміст принципу найкращого і найбільш ефективного використання.

Література [2; 4; 10]

Тема 3. Вартість майна та її основні види

Завдання для самостійного вивчення

1. Зміст корисності як основного фактора створення і підтримки вартості.
2. Здатність майна приносити доход.
3. Фактори корисності.
4. Знос та його види.
5. Поняття вартості і ціни майна та майнових прав.
6. Загальне поняття про бази оцінки.
7. Види вартості.
8. Поняття та особливості використання ринкової вартості.
9. Бази оцінки, відмінні від ринкової вартості (неринкові види вартості) та особливості їх використання.
10. Особливості визначення і застосування різних видів вартості.

Тема рефератів

1. Зміст корисності в оцінці майна.
2. Бази оцінки майна.
3. Види вартості майна.
4. Ринкова вартість майна.
5. Неринкова вартість майна та її види.

Питання для самоконтролю

1. Визначити сутність корисності як основного фактора створення і підтримки вартості.
2. Назвати фактори корисності, розкрити їх зміст.
3. В чому полягає здатність майна приносити доход?
4. Розкрити поняття зносу та його види.
5. Розкрити поняття вартості і ціни майна та майнових прав.
6. Розкрити загальне поняття про бази оцінки.
7. Назвати та дати характеристику видів вартості.
8. Розкрити поняття та особливості використання ринкової вартості.
9. Розкрити поняття та особливості використання неринкових видів вартості.
10. Розкрити поняття та зміст залишкової вартості заміщення (відтворення).
11. Розкрити поняття та зміст вартості у використанні.

12. Розкрити поняття та зміст вартості ліквідації.
13. Розкрити поняття та зміст інвестиційної вартості.
14. Розкрити поняття та зміст спеціальної вартості.
15. Розкрити поняття та зміст ліквідаційної вартості.

Література [2–16; 56–61]

Тема 4. Методичні підходи до експертизи й оцінки нерухомого майна

Завдання для самостійного вивчення

1. Загальна характеристика й особливості застосування витратного підходу.
2. Загальна характеристика й особливості застосування доходного підходу.
3. Загальна характеристика й особливості застосування порівняльного підходу.
4. Комбінування методичних підходів до оцінки майна.
5. Фінансові інструменти в оцінці майна.

Темі рефератів

1. Методичні підходи до експертизи й оцінки нерухомості, загальне поняття.
2. Витратний підхід до оцінки майна.
3. Дохідний підхід до оцінки майна.
4. Порівняльний підхід до оцінки майна.
5. Фінансові інструменти в оцінці майна.

Питання для самоконтролю

1. Розкрити поняття та особливості застосування витратного підходу до оцінки майна.
2. Розкрити поняття та особливості застосування доходного підходу до оцінки майна.
3. Розкрити поняття та особливості застосування порівняльного підходу до оцінки майна.
4. Яким чином комбінуються методичні підходи до оцінки майна?
5. Розкрити поняття та дати коротку характеристику фінансових інструментів в оцінці майна.

Література [2–17; 56–61]

Тема 5. Правові засади та регулювання експертизи й оцінки нерухомого майна

Завдання для самостійного вивчення

1. Механізми забезпечення та шляхи реалізації достовірності і об'єктивності оцінки майна.
2. Огляд ринку оціночних послуг.
3. Типи систем регулювання оцінки майна і оціночної діяльності.
4. Методичне регулювання оцінки майна.
5. Зміст і напрями державного регулювання оціночної діяльності в Україні.
6. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку майна, майнових прав та оціночну діяльність.
7. Зміст громадського регулювання оцінки майна і професійної оціночної діяльності в Україні.
8. Поняття саморегульвної організації оцінювачів.
9. Порядок визнання статусу саморегульвної організації оцінювачів.
10. Повноваження саморегульвних організацій оцінювачів.
11. Права оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.
12. Обов'язки оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.
13. Відповідальність оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.
14. Загальна характеристика та роль нормативно-правової бази експертизи, оцінки та обліку нерухомого майна.
15. Роль стандартів у регулюванні експертизи, оцінки та обліку нерухомого майна.

Тема рефератів

1. Об'єктивність і достовірність оцінки майна: механізми забезпечення та шляхи реалізації.
2. Ринок оціночних послуг та його розвиток в Україні.
3. Системи регулювання оцінки майна і оціночної діяльності.
4. Методичне регулювання оцінки майна.
5. Державне регулювання оцінки майна і професійної оціночної діяльності в Україні.
6. Громадське регулювання оцінки майна і професійної оціночної діяльності в Україні.
7. Саморегульвні організації оцінювачів.
8. Обов'язки та відповідальність оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.
9. Нормативно-правова база оцінки майна.

Питання для самоконтролю

1. Розкрити зміст достовірності і об'єктивності оцінки майна.
2. Розкрити механізми забезпечення достовірності і об'єктивності оцінки майна та шляхи реалізації.
3. Дати характеристику ринку оціночних послуг.
4. Дати характеристику методичного регулювання оцінки майна.
5. Дати характеристику державного регулювання оціночної діяльності в Україні.
6. В чому полягає відповідальність за порушення законодавства про оцінку майна, майнових прав та оціночну діяльність?
7. Дати характеристику громадського регулювання оцінки майна і професійної оціночної діяльності в Україні.
8. Назвати саморегулівні організації оцінювачів.
9. Визначити статус саморегулівної організації оцінювачів.
10. Які повноваження саморегулівних організацій оцінювачів?
11. Дати характеристику прав оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.
12. Дати характеристику обов'язків оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.
13. Яка відповідальність оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності?
14. Дати характеристику нормативно-правової бази експертизи, оцінки та обліку нерухомого майна.
15. Яка роль стандартів у регулюванні експертизи, оцінки та обліку нерухомого майна?

Література [1; 3; 8; 9; 56–61]

Тема 6. Організація, інформаційне забезпечення та документальне оформлення експертизи й оцінки нерухомого майна

Завдання для самостійного вивчення

1. Поняття організації проведення оцінки.
2. Загальні вимоги до проведення незалежної оцінки майна.
3. Етапи і процедури оцінки нерухомості.
4. Підстави для проведення оцінки майна.
5. Підготовка і укладання договору на оцінку майна.
6. Інформаційне забезпечення оцінки майна.
7. Місце та роль бухгалтерського обліку в оцінці та експертизі нерухомого майна.

8. Звіт про оцінку майна.
9. Загальні вимоги до складання Звіту про оцінку майна та підготовки висновку про вартість майна.
10. Загальні вимоги до рецензування Звіту про оцінку майна.
11. Порядок погодження та затвердження оцінки майна.

Тема рефератів

1. Організація оцінки нерухомого майна.
2. Етапи і процедури оцінки нерухомості.
3. Договір про оцінку майна.
4. Інформаційне забезпечення оцінки майна.
5. Місце та роль бухгалтерського обліку в експертизі та оцінці нерухомого майна.
6. Звіт про оцінку майна, його зміст, структура та загальні вимоги до складання.
7. Рецензування Звіту про оцінку майна.
8. Порядок погодження та затвердження оцінки майна.

Питання для самоконтролю

1. Розкрити зміст організації проведення оцінки.
2. Назвати загальні вимоги до проведення незалежної оцінки майна.
3. Назвати етапи і процедури оцінки нерухомості, дати загальну їх характеристику.
4. Які підстави для проведення оцінки майна?
5. Розкрити зміст підготовки і укладання договору на оцінку майна.
6. Дати характеристику інформаційного забезпечення оцінки майна.
7. Визначити місце та роль бухгалтерського обліку в оцінці та експертизі нерухомого майна.
8. Визначити зміст, структуру та особливості складання Звіту про оцінку майна.
9. Визначити загальні вимоги до складання Звіту про оцінку майна та підготовки висновку про вартість майна.
10. Визначити загальні вимоги до рецензування Звіту про оцінку майна.
11. Визначити порядок погодження та затвердження оцінки майна.

Література [1; 8–17; 56–61]

Змістовий модуль II. Особливості експертизи й оцінки різних об'єктів нерухомого майна

Тема 7. Експертиза й оцінка земельних ділянок

Завдання для самостійного вивчення

1. Земельна ділянка як об'єкт оцінки.
2. Грошова оцінка в системі економічного регулювання земельних відносин.
3. Ринок землі в Україні і його інфраструктура.
4. Фінансово-правові механізми первинного і вторинного ринку землі.
5. Умови і фактори, що впливають на вартість земельної ділянки.
6. Правове регулювання оцінки земель.
7. Об'єкти оцінки земель.
8. Принципи оцінки земель.
9. Види оцінки земель.
10. Суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель.
11. Професійна підготовка оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок та умови їх діяльності.
12. Нормативно-методичне регулювання оцінки земель.
13. Обов'язкове проведення грошової оцінки земель.
14. Обмеження щодо проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок.
15. Підстави для проведення оцінки земель.
16. Нормативна грошова оцінка земель, її порядок, цілі та регламентація.
17. Індексація нормативної грошової оцінки.
18. Експертна грошова оцінка земельних ділянок, її сутність та порядок.
19. Основні методологічні підходи експертної грошової оцінки земельних ділянок.
20. Методичні підходи до оцінки земельних ділянок.
21. Методи оцінки землі.
22. Інформаційне забезпечення проведення грошової оцінки земель.
23. Система містобудівної і землевпорядкувальної документації.
24. Документація з оцінки земель та її затвердження.
25. Державне регулювання у сфері оцінки земель.
26. Саморегулювні організації у сфері оцінки земель.

Тема рефератів

1. Грошова оцінка в системі економічного регулювання земельних відносин.
2. Ринок землі в Україні і його інфраструктура.
3. Фінансово-правові механізми ринку землі.
4. Вартість земельної ділянки, умови та фактори її формування.
5. Об'єкти та принципи оцінки земель.
6. Види оцінки земель.
7. Суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель.
8. Регулювання оцінки земель.
9. Нормативна грошова оцінка земель, її порядок, цілі та регламентація.
10. Грошова оцінка земель різного призначення.
11. Експертна грошова оцінка земельних ділянок, її сутність та порядок.
12. Підходи до експертної грошової оцінки земельних ділянок.
13. Методичні підходи до оцінки земельних ділянок.
14. Методи оцінки землі.
15. Інформаційне забезпечення проведення оцінки земель.
16. Документація з оцінки земель та її затвердження.
17. Державне регулювання у сфері оцінки земель.
18. Саморегулювні організації у сфері оцінки земель.

Питання для самоконтролю

1. Розкрити поняття земельної ділянки як об'єкта оцінки.
2. Розкрити зміст грошової оцінки в системі економічного регулювання земельних відносин.
3. Дати характеристику ринку землі в Україні і його інфраструктура.
4. Назвати фінансово-правові механізми первинного і вторинного ринку землі та дати їх загальну характеристику.
5. Визначити умови і фактори формування вартості земельної ділянки.
6. Дати характеристику правового регулювання оцінки земель.
7. Що є об'єктами оцінки земель?
8. Визначити принципи оцінки земель.
9. Дати характеристику видів оцінки земель.
10. Визначити суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель.

11. Визначити особливості професійної підготовки з експертної грошової оцінки земельних ділянок та умови їх діяльності.
12. Дати характеристику нормативно-методичного регулювання оцінки земель.
13. Коли проведення грошової оцінки земель є обов'язковим?
14. Назвати обмеження щодо проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок.
15. Які підстави для проведення оцінки земель?
16. Дати характеристику нормативної грошової оцінки земель, визначити її порядок, цілі та регламентацію.
17. Визначити сутність та порядок індексації нормативної грошової оцінки.
18. Дати характеристику експертної грошової оцінки земельних ділянок, визначити її сутність і порядок.
19. Визначити основні методологічні підходи експертної грошової оцінки земельних ділянок.
20. Визначити основні методичні підходи до оцінки земельних ділянок.
21. Визначити методи оцінки землі.
22. Дати характеристику інформаційного забезпечення проведення грошової оцінки земель.
23. Розкрити зміст містобудівної і землевпорядкувальної документації.
24. Розкрити зміст документації з оцінки земель та її затвердження.
25. Дати характеристику державного регулювання у сфері оцінки земель.
26. Дати характеристику саморегулювних організацій у сфері оцінки земель.

Література [2; 9–19; 56–61]

**Тема 8. Державна експертиза землевпорядної документації.
Умови провадження господарської діяльності щодо
проведення землевпорядних та землеоціночних робіт**

Завдання для самостійного вивчення

1. Сутність та завдання державної експертизи землевпорядної документації.
2. Об'єкти та суб'єкти державної експертизи землевпорядної документації.

3. Принципи державної експертизи земельпорядної документації.
4. Правові основи державної експертизи земельпорядної документації.
5. Форми і види державної експертизи земельпорядної документації.
6. Регулювання у сфері державної експертизи.
7. Статус експерта державної експертизи.
8. Права замовників державної експертизи і розробників об'єктів державної експертизи.
9. Обов'язки замовників державної експертизи і розробників об'єктів державної експертизи.
10. Порядок проведення державної експертизи.
11. Відповідальність за порушення законодавства у сфері державної експертизи.
12. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності щодо проведення земельпорядних та землеоціночних робіт.
13. Види земельпорядних та землеоціночних робіт, які підлягають ліцензуванню.
14. Вимоги до проведення земельпорядних та землеоціночних робіт.

Темі рефератів

1. Сутність, завдання та принципи державної експертизи земельпорядної документації.
2. Форми і види державної експертизи земельпорядної документації.
3. Регулювання у сфері державної експертизи.
4. Права та обов'язки замовників державної експертизи і розробників об'єктів державної експертизи.
5. Порядок проведення державної експертизи.
6. Правові основи та відповідальність за порушення законодавства у сфері державної експертизи земельпорядної документації.
7. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності щодо проведення земельпорядних та землеоціночних робіт.
8. Види земельпорядних та землеоціночних робіт, які підлягають ліцензуванню.
9. Вимоги до проведення земельпорядних та землеоціночних робіт.

Питання для самоконтролю

1. Визначити сутність державної експертизи землевпорядної документації.
2. Визначити завдання державної експертизи землевпорядної документації.
3. Визначити об'єкти державної експертизи землевпорядної документації.
4. Визначити суб'єкти державної експертизи землевпорядної документації.
5. Визначити принципи державної експертизи землевпорядної документації.
6. Визначити правові основи державної експертизи землевпорядної документації.
7. Визначити форми і види державної експертизи землевпорядної документації.
8. Дати характеристику регулювання у сфері державної експертизи.
9. Визначити статус експерта державної експертизи.
10. Визначити права замовників державної експертизи і розробників об'єктів державної експертизи.
11. Визначити обов'язки замовників державної експертизи і розробників об'єктів державної експертизи.
12. Визначити порядок проведення державної експертизи.
13. Яка відповідальність за порушення законодавства у сфері державної експертизи?
14. Визначити ліцензійні умови провадження господарської діяльності щодо проведення землевпорядних та землеоціночних робіт.
15. Визначити види землевпорядних та землеоціночних робіт, які підлягають ліцензуванню.
16. Визначити вимоги до проведення землевпорядних та землеоціночних робіт.

Література [1–8; 11–17; 56–61]

Тема 9. Особливості методики та організації експертизи й оцінки об'єктів нерухомого майна в матеріальній формі

Завдання для самостійного вивчення

1. Поняття об'єктів оцінки у матеріальній формі.
2. Загальні особливості експертизи й оцінки об'єктів у матеріальній формі.

3. Загальні особливості оцінки будівель і споруд.
4. Система ціноутворення у будівництві.
5. Оцінка доходу, що приносять об'єкти нерухомості в матеріальній формі.
6. Фінансові коефіцієнти та їх аналіз.
7. Характеристика зміни доходів.
8. Ставка капіталізації при оцінці нерухомості.
9. Дослідження ринку під час оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
10. Сегментація ринку об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
11. Оцінка попиту і пропозиції на ринку об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
12. Оцінка ємності ринку.
13. Особливості застосування порівняльного підходу до оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
14. Особливості застосування витратного підходу до оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
15. Метод оцінки за вартістю одиничного показника.
16. Оцінка за вартістю об'єкта аналогічного функціонального призначення. Метод розбивання на компоненти.
17. Метод одиничних розцінок.
18. Оцінка зносу будівель і споруд.
19. Оцінки, віднесені до особливих випадків.
20. Оцінка покриття витрат на придбання нерухомості.
21. Оцінка доцільності придбання нерухомості за допомогою позикових засобів.
22. Оцінки вигідності різних умов продажу нерухомості.
23. Оцінка інвестиційної вартості.
24. Оцінка об'єктів незавершеного будівництва.

Тема рефератів

1. Об'єкти оцінки в матеріальній формі, їх поняття та загальні особливості експертизи й оцінки.
2. Оцінка будівель і споруд.
3. Оцінка доходу, що приносять об'єкти нерухомості в матеріальній формі.
4. Фінансові коефіцієнти в оцінці об'єктів нерухомості в матеріальній формі та їх аналіз.

5. Дохідний підхід до оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі. Характеристика зміни доходів.
6. Дослідження ринку під час оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
7. Порівняльний підхід до оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
8. Витратний підхід до оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
9. Оцінка інвестиційної вартості об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
10. Оцінка об'єктів незавершеного будівництва.

Питання для самоконтролю

1. Визначити поняття об'єктів оцінки у матеріальній формі.
2. Визначити загальні особливості експертизи й оцінки об'єктів у матеріальній формі.
3. Визначити загальні особливості оцінки будівель і споруд.
4. Дати характеристику системи ціноутворення у будівництві.
5. Розкрити особливості оцінки доходу, що приносять об'єкти нерухомості в матеріальній формі.
6. Визначити зміст фінансових коефіцієнтів, порядок їх розрахунку та аналіз.
7. Дати характеристику зміни доходів.
8. Розкрити зміст та порядок визначення ставки капіталізації при оцінці нерухомості.
9. Розкрити зміст, завдання та організацію дослідження ринку під час оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
10. Сегментація ринку об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
11. Розкрити зміст та порядок оцінки попиту і пропозиції на ринку об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
12. Розкрити зміст та порядок оцінки ємності ринку.
13. Визначити особливості застосування порівняльного підходу до оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
14. Визначити особливості застосування витратного підходу до оцінки об'єктів нерухомості в матеріальній формі.
15. Визначити методи оцінки за вартістю одиничного показника.
16. Визначити зміст та порядок оцінки за вартістю об'єкта аналогічного функціонального призначення.
17. Метод розбивання на компоненти.

18. Метод одиничних розцінок.
19. Визначити зміст та порядок оцінки зносу будівель і споруд.
20. Визначити оцінки, віднесені до особливих випадків.
21. Визначити зміст та порядок оцінки покриття витрат на придбання нерухомості.
22. Визначити зміст та порядок оцінки доцільності придбання нерухомості за допомогою позикових засобів.
23. Визначити зміст та порядок оцінки вигідності різних умов продажу нерухомості.
24. Визначити зміст та порядок оцінки інвестиційної вартості.
25. Визначити зміст та порядок оцінки об'єктів незавершеного будівництва.

Література [8–17; 56–61]

Тема 10. Особливості методики та організації експертизи й оцінки об'єктів нерухомого майна в нематеріальній формі

Завдання для самостійного вивчення

1. Поняття та види нематеріальних активів.
2. Ціноутворення на нематеріальні активи.
3. Основні етапи і процедури експертизи й оцінки нематеріальних активів.
4. Методичні підходи до оцінки нематеріальних активів.
5. Метод дисконтування грошових потоків.
6. Метод переваги в доходах.
7. Метод виграшу у собівартості.
8. Метод надлишкових грошових потоків.
9. Метод внутрішнього порівняння.
10. Метод звільнення від роялті.
11. Метод вартості створення нематеріальних активів.
12. Оцінка вартості гудвілу.
13. Оцінка організаційно-економічних привілеїв.
14. Оцінка ресурсів ідентифікації юридичних осіб.
15. Оцінка прав користування об'єктами природного середовища.
16. Методичні підходи до оцінки прав користування землею, водними і лісовими ресурсами.
17. Оцінка прав користування надрами.
18. Оцінка прав користування майном.
19. Оцінка вартості ринку і прав компаній на маршрути.

20. Визначення розміру статутного фонду відкритого акціонерного товариства, що створюється в процесі приватизації (корпоратизації).
21. Визначення розміру статутного фонду відкритого акціонерного товариства (пайового фонду колективного сільськогосподарського підприємства), що створюється на базі майна радгоспів, інших державних сільськогосподарських підприємств та підприємств рибного господарства.
22. Особливості визначення вартості внесків учасників та засновників до статутних фондів господарських товариств.
23. Особливості оцінки пакетів акцій відкритих акціонерних товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), що належать державі.
24. Особливості оцінки часток (паїв, акцій).

Темати рефератів

1. Нематеріальні активи, їх поняття та види.
2. Сутність, основні етапи і процедури експертизи й оцінки нематеріальних активів.
3. Методичні підходи до оцінки нематеріальних активів.
4. Методи оцінки нематеріальних активів.
5. Оцінка вартості гудвілу.
6. Оцінка організаційно-економічних привілеїв.
7. Оцінка ресурсів ідентифікації юридичних осіб.
8. Оцінка прав користування об'єктами природного середовища.
9. Методичні підходи до оцінки прав користування землею, надрами, водними і лісовими ресурсами.
10. Оцінка прав користування майном.
11. Оцінка статутного фонду відкритого акціонерного товариства.
12. Оцінка вартості внесків учасників та засновників до статутних фондів господарських товариств.
13. Оцінка пакетів акцій відкритих акціонерних товариств.
14. Оцінка часток (паїв, акцій).

Питання для самоконтролю

1. Визначити поняття нематеріальних активів.
2. Визначити види нематеріальних активів.
3. Визначити особливості ціноутворення на нематеріальні активи.
4. Визначити основні етапи і процедури експертизи й оцінки нематеріальних активів.

5. Визначити методичні підходи до оцінки нематеріальних активів.
6. Метод дисконтування грошових потоків.
7. Метод переваги в доходах.
8. Метод виграшу у собівартості.
9. Метод надлишкових грошових потоків.
10. Метод внутрішнього порівняння.
11. Метод звільнення від роялті.
12. Метод вартості створення нематеріальних активів.
13. Визначити зміст та порядок оцінки вартості гудвілу.
14. Визначити зміст та порядок оцінки організаційно-економічних привілеїв.
15. Визначити зміст та порядок оцінки ресурсів ідентифікації юридичних осіб.
16. Визначити зміст та порядок оцінки прав користування об'єктами природного середовища.
17. Визначити методичні підходи до оцінки прав користування землею.
18. Визначити методичні підходи до оцінки прав користування водними ресурсами.
19. Визначити методичні підходи до оцінки прав користування лісовими ресурсами.
20. Визначити зміст та порядок оцінки прав користування надрами.
21. Визначити зміст та порядок оцінки прав користування майном.
22. Визначити зміст та порядок оцінки вартості ринку і прав компаній на маршрути.
23. Розкрити зміст та порядок визначення розміру статутного фонду відкритого акціонерного товариства, що створюється в процесі приватизації (корпоратизації).
24. Розкрити зміст та порядок визначення розміру статутного фонду відкритого акціонерного товариства (пайового фонду колективного сільськогосподарського підприємства), що створюється на базі майна радгоспів, інших державних сільськогосподарських підприємств та підприємств рибного господарства.
25. Визначити зміст та порядок оцінки вартості внесків учасників та засновників до статутних фондів господарських товариств.
26. Визначити зміст та порядок оцінки пакетів акцій відкритих ак-

ціонерних товариств, створених у процесі приватизації (корпоративізації), що належать державі.

27. Визначити зміст та порядок оцінки часток (паїв, акцій).

Література [1–17; 56–61]

Змістовий модуль III. *Методика та організація обліку нерухомого майна підприємства*

Тема 11. Загальні особливості організації обліку нерухомого майна

Завдання для самостійного вивчення

1. Поняття, функції та завдання бухгалтерського обліку.
2. Значення бухгалтерського обліку для експертизи й оцінки нерухомого майна сучасного підприємства.
3. Об'єкт та предмет бухгалтерського обліку.
4. Види бухгалтерського обліку.
5. Метод бухгалтерського обліку.
6. Відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку.
7. Вимоги до бухгалтерського обліку.
8. Форми організації бухгалтерського обліку.
9. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку.
10. Передумови та напрями реформування бухгалтерського (фінансового) обліку.
11. Особливості бухгалтерської роботи при проведенні експертизи й оцінки нерухомого майна.

Темі рефератів

1. Поняття, функції та завдання бухгалтерського обліку.
2. Роль та значення бухгалтерського обліку для експертизи й оцінки нерухомого майна сучасного підприємства.
3. Види бухгалтерського обліку.
4. Метод бухгалтерського обліку.
5. Відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку.
6. Вимоги до бухгалтерського обліку.
7. Форми організації бухгалтерського обліку.
8. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку.

Питання для самоконтролю

1. Визначити поняття бухгалтерського обліку.
2. Визначити функції бухгалтерського обліку.
3. Визначити завдання бухгалтерського обліку.
4. В чому полягає значення бухгалтерського обліку для експертизи й оцінки нерухомого майна сучасного підприємства?
5. Визначити об'єкти бухгалтерського обліку.
6. Визначити предмет бухгалтерського обліку.
7. Визначити види бухгалтерського обліку.
8. Визначити метод бухгалтерського обліку.
9. Визначити особливості відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку.
10. Визначити вимоги до бухгалтерського обліку.
11. Визначити форми організації бухгалтерського обліку.
12. Дати характеристику нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку.
13. Визначити передумови та напрями реформування бухгалтерського (фінансового) обліку.
14. Визначити особливості бухгалтерської роботи при проведенні експертизи й оцінки нерухомого майна.

Література [19–40; 56–61]

Тема 12. Методика та організація аналітичного і синтетичного обліку нерухомого майна

Завдання для самостійного вивчення

1. Поняття основних засобів та їх класифікація.
2. Документування господарських операцій з обліку основних засобів.
3. Характеристика рахунків обліку основних засобів.
4. Облік капітальних інвестицій для придбання (виготовлення) основних засобів.
5. Облік переоцінки та руху основних засобів.
6. Знос (амортизація) основних засобів.
7. Облік оренди (лізингу) основних засобів.
8. Особливості бухгалтерського обліку основних засобів у житлово-комунальному господарстві.
9. Поняття необоротного матеріального активу.
10. Характеристика рахунків обліку інших необоротних активів.
11. Документування необоротних матеріальних активів.

12. Оцінка та переоцінка інших необоротних матеріальних активів.
13. Амортизація та вибуття інших необоротних матеріальних активів.
14. Поняття та види нематеріальних активів.
15. Визнання та оцінка нематеріальних активів.
16. Переоцінка нематеріальних активів.
17. Характеристика бухгалтерських рахунків обліку нематеріальних активів.
18. Облік капітальних інвестицій для придбання нематеріальних активів.
19. Амортизація нематеріальних активів.
20. Сутність та бухгалтерський облік гудвілу.
21. Фінансові інвестиції, їх поняття та оцінка.
22. Характеристика бухгалтерських рахунків обліку довгострокових фінансових інвестицій.
23. Поняття довгострокової дебіторської заборгованості.
24. Визнання та оцінка довгострокової заборгованості.
25. Характеристика рахунку з обліку довгострокової дебіторської заборгованості.
26. Облік заборгованості за майно, що передано у фінансову оренду. Облік одержаних довгострокових векселів.
27. Сутність та бухгалтерський облік відстрочених податкових активів і зобов'язань.

Тема рефератів

1. Сутність та бухгалтерський облік основних засобів.
2. Сутність та бухгалтерський облік інших необоротних матеріальних активів.
3. Сутність та бухгалтерський облік нематеріальних активів.
4. Сутність та бухгалтерський облік гудвілу.
5. Сутність та бухгалтерський облік довгострокових фінансових інвестицій.
6. Сутність та бухгалтерський облік довгострокової дебіторської заборгованості.
7. Сутність та бухгалтерський облік відстрочених податкових активів і зобов'язань.

Питання для самоконтролю

1. Визначити поняття основних засобів та їх класифікація.
2. Визначити особливості документування господарських операцій з обліку основних засобів.
3. Дати характеристику рахунків обліку основних засобів.
4. Визначити порядок обліку капітальних інвестицій для придбання (виготовлення) основних засобів.
5. Визначити порядок обліку переоцінки та руху основних засобів.
6. Визначити поняття зносу (амортизації) основних засобів та порядок їх обліку.
7. Визначити порядок обліку оренди (лізингу) основних засобів.
8. Визначити особливості бухгалтерського обліку основних засобів у житлово-комунальному господарстві.
9. Визначити поняття необоротного матеріального активу.
10. Дати характеристику рахунків обліку інших необоротних активів.
11. Визначити порядок документування необоротних матеріальних активів.
12. Визначити порядок оцінки та переоцінки інших необоротних матеріальних активів.
13. Амортизація та вибуття інших необоротних матеріальних активів.
14. Визначити поняття та види нематеріальних активів.
15. Розкрити порядок визнання та оцінки нематеріальних активів.
16. Визначити порядок переоцінки нематеріальних активів.
17. Дати характеристику бухгалтерських рахунків обліку нематеріальних активів.
18. Визначити порядок обліку капітальних інвестицій для придбання нематеріальних активів.
19. Амортизація нематеріальних активів.
20. Визначити сутність та порядок бухгалтерського обліку гудвілу.
21. Визначити сутність та порядок оцінки фінансових інвестицій.
22. Дати характеристику бухгалтерських рахунків обліку довгострокових фінансових інвестицій.
23. Визначити поняття довгострокової дебіторської заборгованості.
24. Визначити порядок визнання та оцінки довгострокової заборгованості.

25. Дати характеристику рахунка з обліку довгострокової дебіторської заборгованості.
26. Визначити порядок обліку заборгованості за майно, що передано у фінансову оренду. Облік одержаних довгострокових векселів.
27. Визначити сутність та порядок бухгалтерського обліку відстрочених податкових активів і зобов'язань.

Література [19–42; 56–61]

Тема 13. Фінансова звітність та її роль в оцінці нерухомого майна

Завдання для самостійного вивчення

1. Склад і призначення фінансової звітності.
2. Загальні вимоги до складання фінансової звітності як інформаційної бази експертизи нерухомого майна.
3. Форма № 1 “Баланс”.
4. Форма № 2 “Звіт про фінансові результати”.
5. Форма № 3 “Звіт про рух грошових коштів”.
6. Форма № 4 “Звіт про власний капітал”.
7. Взаємозв'язок форм річної фінансової звітності.

Теми рефератів

1. Мета, склад та призначення фінансової звітності.
2. Загальні вимоги до складання фінансової звітності як інформаційної бази експертизи нерухомого майна.
3. Загальна характеристика та порядок складання форми № 1 “Баланс”.
4. Загальна характеристика та порядок складання форми № 2 “Звіт про фінансові результати”.
5. Загальна характеристика та порядок складання форми № 3 “Звіт про рух грошових коштів”.
6. Загальна характеристика та порядок складання форми № 4 “Звіт про власний капітал”.
7. Взаємозв'язок форм річної фінансової звітності.

Питання для самоконтролю

1. Визначити склад фінансової звітності.
2. Визначити призначення фінансової звітності.
3. Визначити загальні вимоги до складання фінансової звітності як інформаційної бази експертизи нерухомого майна.

4. Дати загальну характеристику форми № 1 “Баланс”.
5. Визначити порядок складання форми № 1 “Баланс”.
6. Дати загальну характеристику форми № 2 “Звіт про фінансові результати”.
7. Визначити порядок складання форми № 2 “Звіт про фінансові результати”.
8. Дати загальну характеристику форми № 3 “Звіт про рух грошових коштів”.
9. Визначити порядок складання форми № 3 “Звіт про рух грошових коштів”.
10. Дати загальну характеристику форми № 4 “Звіт про власний капітал”.
11. Визначити порядок складання форми № 4 “Звіт про власний капітал”.
12. Визначити взаємозв’язок форм річної фінансової звітності.

Література [19–45; 56–61]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України “Про оцінку майна, майнових прав і професійної оціночної діяльності в Україні” від 12.07.01 № -III.
2. Закон України “Про оцінку земель” від 11.12.03 № 1378-IV.
3. Закон України “Про державну експертизу землевпорядної документації” від 17.06.04 № 1808-IV.
4. *Національний* стандарт 1 “Загальні засади оцінки майна і майнових прав”, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2003 № 1440.
5. *Національний* стандарт 2 “Оцінка нерухомого майна”, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.04 № 1442.
6. *Методика* оцінки майна, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.03 № 1891.
7. *Методика* оцінки об’єктів оренди, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.95 у редакції 02.02.03 № 3 (із змін. і допов.).
8. *Методика* грошової оцінки пам’яток: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.02 № 1447.

9. *Лицензійні* умови проведення господарської діяльності щодо проведення землевпорядних та землеоціночних робіт: Затв. і Наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і державного комітету України по земельних ресурсах від 13.02.01 № 28/18.
10. *Положення* про порядок видачі сертифікатів суб'єктів оціночної діяльності: Затв. Наказом Фонду державного майна України від 14.03.02 № 479 (із змін. і допов. внесеними Наказом Фонду державного майна України від 27.02.04 № 375).
11. *Положення* про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності: Затв. Наказом Фонду державного майна України від 25.11.03 № 2100.
12. *Інструкція* розрахунку прогносної вартості об'єктів приватизації: Затв. Наказом Фонду державного майна України і Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.11.02 № 2110/354.
13. *Порядок* проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок: Затв. Наказом Державного комітету України по земельних ресурсах від 09.01.03 № 2. (із змін. і допов., внесеними Наказом Державного комітету України по земельних ресурсах від 22.03.02 № 80).
14. *Порядок* реєстрації фізичних осіб (оцінювачів) у Державному реєстрі оцінювачів: Затв. Наказом Фонду державного майна України від 19.12.01 № 2355.
15. *Порядок* ведення Державного реєстру оцінювачів, затверджений Наказом Фонду державного майна України від 16.10.02 № 752/7040 (із змін. і допов.).
16. *Порядок* ведення Державного реєстру суб'єктів оціночної діяльності та надання довідок з нього: Затв. Наказом Фонду державного майна України від 25.05.04 № 995.
17. *Щодо звичайної* ціни послуг та виконання робіт з оцінки майна Наказ Фонду державного майна України від 29.01.04 № 148.
18. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87.
19. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87 із змін. і допов.

20. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87.
21. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87.
22. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87.
23. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 № 137.
24. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92.
25. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242.
26. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 № 246.
27. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 № 237.
28. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов’язання”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20.
29. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 № 91.
30. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 14 “Оренда”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 № 181.
31. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290.
32. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318.

33. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353.
34. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 18 “Будівельні контракти”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.05.01 № 205.
35. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 19 “Об’єднання підприємств”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 № 163.
36. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 20 “Консолідована фінансова звітність”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.07.99 № 176.
37. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 21 “Вплив змін валютних курсів”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193.
38. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 22 “Вплив інфляції”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.02.02 № 147.
39. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 24 “Прибуток на акцію”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.01 № 344.
40. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39.
41. *Наказ* Державного комітету будівництва, архітектури і житлової політики України “Про затвердження типових норм первинних документів з обліку в будівництві” від 29.12.2000 № 416/299.
42. *Международные стандарты оценки* / Г. И. Микерин, Н. В. Павлов. — М.: ИНТЕРРЕКЛАМА, 2003. — 384 с.
43. *Оценка имущества и имущественных прав в Украине: Монография* / Под ред. Н. П. Лебедь. — 2-е изд. перераб. и доп. — К.: ООО “Информационно-издательская фирма “Принт-Экспресс”, 2003. — 715 с.
44. *Оцінка майна в Україні*. — Т. 1. Нерухоме майно: Монографія / Л. І. Вороніна та інші. — К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. — 217 с.
45. *Оцінка майна та майнових прав: Нормативна база* / О. М. Роїна. — К.: КНТ, 2005. — 336 с.
46. *Ефремова Л. В., Ефремов С. Л.* Оценка имущества предприятия. Конспект лекций. — Ч. 1. — Харьков: Изд-во ХНЭУ, 2005. — 80 с.

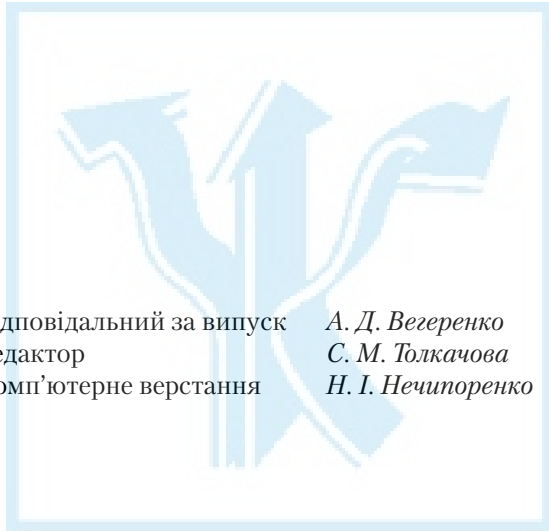
47. *Бухгалтерський* облік в Україні. Від теорії до практики / За ред. А. М. Коваленко. — Дніпропетровськ: ВКК “Баланс клуб”, 2006. — 1024 с.
48. *Фінансовий* облік / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, І. Ю. Кравченко, Г. А. Ямборко. — К.: Лібра, 2005. — 976 с.
49. *Нашкерська Г. В.* Фінансовий облік: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2005. — 503 с.
50. *Бухгалтерський* фінансовий облік: Підруч. для студ. / За ред. Ф. Ф. Бутинця. — 6-те видання допов. і переробл. — Ж.: ПП “Рута”, 2005. — 756 с.
51. *Лишilenко О. В.* Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. — К.: Вид-во ЦНЛ, 2005. — 528 с.
52. *Чебанова Н. В., Єфименко Т. І.* Фінансовий облік: Підручник. — К.: ВЦ “Академія”, 2007. — 704 с.
53. *Коблянська О. І.* Фінансовий облік: Навч. посіб. — К.: Знання, 2004. — 473 с.
54. *Ткаченко Н. М.* Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. — К.: Алерта, 2006. — 1080 с.
55. *Гладких Т. В.* Фінансовий облік: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2007. — 480 с.

Додаткова

56. *Оценка* интеллектуальной собственности: Учеб. пособие / Под ред. С. А. Смирнова. — М.: Финансы и статистика, 2002. — 352 с.
57. *Оценка* недвижимости: Учебник / Под ред. А. Г. Грязновой, М. А. Федотовой. — М.: Финансы и статистика, 2004. — 496 с.
58. *Сивец С. А., Баширова Л. А.* Как оценить имущество (пособие для заказчиков и пользователей оценки). — Запорожье: “Полиграф”, 2003. — 252 с.
59. *Справочное* пособие о порядке подготовки и сбора информации для различных видов экспертной оценки объектов приватизации, акционирования, отчуждения, залога и аренды / Под ред. Н. Лебедь. — К. Учеб.-консалт. центр “ООО “Эксперт-Л””, 2001. — 135 с.
60. *Стельмащук А. М., Стельмащук Ю. А.* Експертна оцінка майна, землі і бізнесу підприємства: Навч. посіб. — Тернопіль: ТЕНГ, 2001. — 235 с.
61. *Котик З. О.* Нерухоме майно та методи його оцінки. — Львів: Каменяр, 2002. — 95 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Експертиза, оцінка і облік нерухомого майна”.....	5
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Експертиза, оцінка і облік нерухомого майна”.....	6
Список літератури.....	29

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>С. М. Толкачова</i>
Комп'ютерне верстання	<i>Н. І. Нечипоренко</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-3371
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП